

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 18.01.1968, sp. zn. 4 Tz 102/67, ECLI:CZ:NS:1968:4.TZ.102.1967.1

Číslo: 28/1968

Právní věta: Trest odnětí svobody v trvání devíti měsíců, jehož výkon je podmíněně odložen na zkušební dobu jednoho roku, je přísnějším trestem, který zhoršuje postavení odsouzeného, než trest odnětí svobody v trvání šesti měsíců, jehož výkon je podmíněně odložen na zkušební dobu dvou let.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 18.01.1968

Spisová značka: 4 Tz 102/67

Číslo rozhodnutí: 28

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Trest odnětí svobody podmíněný, Ukládání trestu

Předpisy: 141/1961 Sb. § 273

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 28/1968 sb. rozh.

Trest odnětí svobody v trvání devíti měsíců, jehož výkon je podmíněně odložen na zkušební dobu jednoho roku, je přísnějším trestem, který zhoršuje postavení odsouzeného, než trest odnětí svobody v trvání šesti měsíců, jehož výkon je podmíněně odložen na zkušební dobu dvou let.

(Rozsudek Nejvyššího soudu z 18. ledna 1968, [4 Tz 102/67](#).)

Rozsudkem okresního soudu v Ústí nad Labem sp. zn. T 517/65 byl obviněný A uznán vinným trestným činem podle § 221 odst. 1 tr. zák., protože na chodbě domu po vzájemném nedorozumění strčil do B tak, že ten spadl ze schodů I. patra do přízemí, přičemž utrpěl vykloubení pravé nohy v kotníku a další zranění, což mělo za následek pracovní neschopnost na dobu asi tří týdnů. Za to byl obviněný podle § 221 odst. 1 tr. zák. odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání šesti měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu 2 roků. Usnesením krajského soudu v Ústí nad Labem sp. zn. 2 To 701/65 bylo zamítnuto podle § 256 tr. ř. odvolání otce obviněného proti rozsudku okresního soudu.

Nejvyšší soud ke stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem podle § 268 odst. 2 tr. zák. vyslovil, že oběma výše označenými rozhodnutími byl porušen zákon v neprospěch

obviněného v ustanovení § 2 odst. 5 tr. ř., podle § 269 odst. 2 tr. ř. obě rozhodnutí zrušil a podle § 270 odst. 1 tr. ř. přikázal okresnímu prokurátorovi v Ústí nad Labem, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Po přikázaném došetření podal okresní prokurátor v Ústí nad Labem na A novou obžalobu pro trestný čin ublížení na zdraví podle 221 odst. 1, 3 tr. zák.

Rozsudkem okresního soudu v Ústí nad Labem ze 7. července 1967 sp. zn. T 331/67 byl obviněný na podkladě této obžaloby uznán vinným trestným činem ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1 tr. zák., spáchaným tím, že 5. července 1965 kolem 18.00 hodin v S. na chodbě domu po vzájemném nedorozumění strčil do B tak, že poškozený B spadl ze schodů prvního patra na odpočívadlo schodiště a v důsledku toho utrpěl zlomeninu lýtkové kosti nad kotníkem, podvrknutí pravého kotníku a povrchové oděrky na levém předloktí, což si vyžádalo pracovní neschopnost od 5. července do 18. srpna 1965.

Za to byl obviněný odsouzen podle § 224 odst. 1 tr. zák. k trestu odnětí svobody v trvání devíti měsíců, jehož výkon mu byl podle § 58 odst. 1 písm. a), § 59 odst. 1 tr. zák. podmíněně odložen na zkušební dobu jednoho roku. Proti tomuto rozsudku podali rodiče obviněného odvolání, které bylo usnesením krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 21. 9. 1967 sp. zn. 2 To 536/67 podle § 256 tr. ř. zamítnuto.

Nejvyšší soud ke stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem přezkoumal správnost všech výroků rozhodnutí soudů obou stupňů, jakož i řízení, jež jim předcházelo a dospěl k závěru, že zákon byl porušen v ustanovení § 273 tr. ř.

Z odůvodnění:

Podle § 273 tr. ř. jestliže Nejvyšší soud vyslovil, že zákon byl porušen v neprospěch obviněného, nelze obviněnému při novém rozhodování uložit trest přísnější, než jaký mu byl uložen původním rozsudkem. Toto ustanovení však soudy nerespektovaly.

Shora zmíněným původním rozsudkem byl obviněnému uložen trest odnětí svobody v trvání šesti měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu dvou roků. Rozsudkem Nejvyššího soudu bylo vysloveno porušení zákona v neprospěch obviněného. Vzhledem k § 273 tr. ř. nebylo tedy možno při novém rozhodování uložit trest přísnější nežli je trest odnětí svobody v trvání 6 měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu dvou roků. Přesto novým rozsudkem ze dne 7. července 1967 byl uložen trest odnětí svobody v trvání devíti měsíců, tedy trest ve výměře o polovinu přísnější, byť zkušební doba podmíněného odkladu byla stanovena toliko na jeden rok. Takový postup soudu odporuje tzv. zákazu reformace in peius, protože změna délky odnětí svobody nemůže být vyvážena změnou zkušební doby. Pro vzájemný vztah těchto dvou veličin nelze najít objektivní měřítko. Kromě toho za přísnější se považuje takový trest, který v době jeho uložení zhoršuje postavení obviněného vzhledem k trestu, uloženému původním rozsudkem. U trestu odnětí svobody, jehož výkon byl podmíněně odložen, je jím tedy trest, jehož výměra je vyšší než výměra původního, rovněž podmíněného trestu. Změny, kterým může trest podléhat po jeho pravomocném uložení, jako kupř. případné rozhodnutí o tom, že se podmíněně odložený trest odnětí svobody vykoná, jsou z hlediska pojmu „přísnější trest“ nerozhodné, neboť se netýkají ukládání trestu a rozhoduje se o nich na základě jiných skutečností, než na základě jakých rozhoduje soud při ukládání trestu. Případný vznik těchto jiných skutečností musí odsouzený způsobit svým dalším jednáním, které není předmětem posuzování při ukládání trestu.

Proto Nejvyšší soud usnesení krajského soudu zrušil a tomuto soudu přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.